

Päijät-Hämeen liiton esitys II tukialueeksi

117/00.04.01/2021

KH 28.06.2021 § 182

Asian valmistelija: kunnanjohtaja Merja Olenius

Suomessa alueiden välillä on suuria eroja siinä, millaisia mahdollisuuksia ne tarjoavat yritystoiminnalle. Valtioneuvosto voi nimetä heikommin kehittyneitä alueita tukialueiksi. Tukialueilla yritysten investointeihin myönnettävän avustuksen taso voi olla korkeampi kuin muualla maassa. EU-linjausten perusteella tehtävät tukialueiden ja tukitasojen määrittelyt ovat johtaneet liian korkeisiin tukitasojen eroihin Itä- ja Pohjois-Suomen sekä Etelä- ja Länsi-Suomen kesken. Isot erot yritystukien määrissä ja tukitasoissa vääristävät kilpailua ja heikentävät maakuntien reuna-alueilla sijaitsevien kuntien kehittymistä.

Yleisen kehityksen vahvistamiseksi sekä kehittämisresurssien riittävän vaikuttavuuden ja oikeudenmukaisen siirtymän tavoitteiden toteutumiseksi Päijät-Hämeen liitto ja Päijät-Hämeen kunnat esittävät, että Valtioneuvosto nimeäisi Hartolan, Heinolan, Padasjoen ja Sysmän II-tukialueiksi alkavalla uudella ohjelmakaudella.

Kuntia esitetään II-tukialueeksi vakavan suhteellisen taantuman ja rakennemuutoksen perusteella. Esitettyjen kuntien väestörakenne ja pitkät etäisyydet vaikuttavat negatiivisesti aluetalouden yleisiin kehittymisedellytyksiin. Alue rajautuu idässä Etelä-Savoon (ennalta määriteltyyn c-alueeseen).

Hartolassa on edelleen myös turpeen nostoa. Sen lopettaminen tulee aiheuttamaan työpaikkojen ja arvonlisän menetystä, joten oikeudenmukaisen siirtymän perustelu tulee ottaa myös huomioon.

Päijät-Hämeen osalta aluetalouden tarkastelussa tulee ottaa huomioon maakunnan muista poikkeava seutukuntajako: koko maakunta on yhtä seutukuntaa. Tämä aiheuttaa sen, ettei seutukunnittain tehtävä tarkastelu tuo esiin maakunnan pohjoisosan kuntien heikkoa tilannetta. Siksi tarkastelua pitää tehdä myös kuntatasolla. Alla neljän pohjoisen kunnan – Hartolan, Heinolan, Padasjoen ja Sysmän – kehitystä kuvaavia lukuja.

Esitettyjen Päijät-Hämeen kuntien tilaa ja yleistä kehitystä kuvaavia lukuja

(esitetty järjestyksessä Hartola – Heinola – Padasjoki - Sysmä)

väkiluku 2685 – 18 595 – 2888 – 3644

väestötiheys 4,9 – 27,4 - 5,5 – 5,4 hlö/km² (koko maa 18,2 hlö/km²)

65 vuotta täyttäneiden osuus 40,5% - 35,5% - 41,3% - 43,2% (koko maa 22,7%)

alle 15-vuotiaiden osuus 9,1% - 11,0% - 10,0% - 8,3% (koko maa 15,6%)

työttömyysaste 12,2% - 15,7% - 12,8% - 10,9% (koko maa 12,1%)

työllisyysaste 66,6% - 66,7% - 70,0% - 66,7% (koko maa 72,1%)

huoltosuhde 197,0 – 184,7 – 199,2 - 214,2 (koko maa 132,8)

Päijät-Hämeen maakunnan suhteellinen BKT/väestömäärä on 78,8 eli maakunnista maan neljänneksi alhaisin (koko maa = 100).

Esitetyt Päijät-Hämeen pohjoisosien kunnat muodostavat yhdessä Keski-Suomen liiton esittämien eteläisen Keski-Suomen kuntien kanssa maantieteellisesti yhtenäisen alueen, joka idässä rajautuu ennalta määriteltyyn c-alueeseen.

Kunnanjohtajan ehdotus Kunnanhallitus merkitsee tiedoksi, että Päijät-Hämeen liitto ja maakunnan kunnat ovat tehneet esityksen TEM:ille, jotta Päijät-Hämeen pohjoisosan kunnat ml. Hartola, jotka rajautuvat I-tukialueeseen nimettäisiin osaksi uutta II-tukialuetta alkavalla ohjelmakaudella 2022-2027.

Päätös Päätösehdotus hyväksyttiin.